

LA CRÒNICA

Enric Ramionet

La creu per al casino

En aquest país on des d'un campanar sempre es pot veure el campanar veí, els pobles s'han anat bastint al voltant de les esglésies i Llagostera n'és un exemple esplèndid. Situada damunt d'un turó per allò d'aproximar-se a Déu, l'edifici de l'església de Sant Feliu s'eleva a l'abast de les mirades dels que s'hi aproximen des de molts quilòmetres a la rodona i imprimeix tant de caràcter a la població que no és fàcil trobar-ne una evocació gràfica sense que la línia del cel estigui coronada per la seva silueta. Al costat, les restes de les muralles i del castell són humils expressions de la submissió històrica dels humans. A mitjan segle XIX, però, es va anar esvaint l'ombra amplíssima d'aquell catolicisme hereu de la inquisició que constituïa un dels pilars fonamentals del vell ordre i que mantenia fèrridament els dogmes religiosos, el temor de Déu i el control sobre vida quotidiana. Va ser aleshores quan, primer en un dels carrerons costeruts del casc antic i després en un edifici obert a les llums de l'eixample, parroquians amb vocació de ciutadans van fundar el casino, l'entitat a la qual acabem de concedir la Creu de Sant Jordi. Una entitat que, amb els anys i l'empenta de les bondats econòmiques de la indústria tapera i d'una societat atiada pels estímuls del racionalisme, de l'humanisme o el lliurepensament, va guanyar prou presència per discutir a l'església la condició d'emblema local. Són nombrosos els partidaris d'atribuir la creació d'entitats com el Casino Llagosterenc a la influència dels francmaçons. Aquells exponents del discret encant de la burgesia que han anomenat fills de la llum, que defensaven el progrés, el conreu de la ciència, de la saviesa, de l'art, dels bons sentiments, dels llaços de solidaritat i els tres cèlebres lemes de la revolució francesa: llibertat, igualtat i fraternitat. A aquestes ter-

La façana exterior del Casino Llagosterenc ■ JORDI NADAL

res, l'associacionisme que va fundar casinos, centres i ateneus –fossin d'inspiració maçona, republicana o anarquista–, amarats tots d'aquella fe en la formació personal, la ciència i la cultura com a forces emancipadores, va cristal·litzar de manera extraordinàriament il·lusionada en una república que l'exèrcit, el catolicisme més fosc i l'oligarquia van esclafar i que ara evoquem des d'una perspectiva tràgica. Després dels llarguíssims anys del franquisme, que van penetrar molt més del que mai s'ha reconegut en l'ànima del país, de les tristes lògiques de la Transició i del des-

prestigi que sempre cau damunt dels vençuts, no ha estat possible connectar amb aquella tradició lluminosa.

El Casino Llagosterenc, que sempre ha fet una funció social imprescindible i que ara, entre altres coses, impulsa l'Escola de Música i ha signat un acord amb l'entitat Can Toni de les Eugues, que dona una nova vida als llibres usats, ens ho hauria de recordar, i el reconeixement d'aquesta setmana, encara que sigui amb una creu i un sant, que són elements més propis de la tradició adversària, és una petita i breu alenada de justícia històrica.

LA GALERIA Teia Bastons

Onze llibres per cap?

“Els que només compren llibres per Sant Jordi són com els que van al cine un cop a l'any, per veure *Ocho apellidos vascos*”. Amb aquesta piulada semblava que @Vadorgarbos l'havia encertat de ple. Sobretot si tenim en compte que les comarques gironines es troben a la cua a Catalunya pel que fa a lectors de llibres, segons l'últim estudi d'hàbits de lectura que els editors catalans van presentar poc abans de Sant Jordi. Encertadament o no, sempre he tingut la sensació que per Sant Jordi es compren llibres perquè toca, i que la majoria van directament de la bossa a la lleixa de les cases sense que ningú no els obri ni els toqui mai més si no és per treure-hi la pols. Aquesta sensació que per Sant Jordi es compleix una mena de tràmit estava avalada per les dades habitualment apocalíptiques sobre els hàbits de lectura a casa nostra. Fins ara... O sigui, fins després de llegir l'informe dels editors. Pel que sembla, a Catalunya durant els últims anys no només ha crescut el nombre de lectors sinó també la freqüència. També és cert que els lectors habituals no arriben ni a la meitat de la població, però van a l'alça, que ja és molt. O sigui que en contra del que molts podíem pensar, no sembla que els hàbits de lectura siguin tan catastròfics com se'ns havia presentat en moltes ocasions. Fins i tot amb permís dels llibres digitals. I aquí és on apareixen les queixes dels editors.

Els catalans cada vegada llegeixen més, és cert, però també ho és que cada vegada es compren menys llibres

Els catalans cada vegada llegeixen més, és cert, però també ho és que cada vegada es compren menys llibres perquè o bé els descarreguen d'internet de manera gratuïta o bé els van a buscar a les biblioteques. I és clar que això és una patacada per als editors i, de retruc, per als autors. La qüestió és si els uns i els altres i tots plegats s'han posat a pensar el cost que representa satisfer aquest hàbit tan recomanable i tan saludable com és el de la lectura d'un llibre. Si superem escepticismes i ens creiem que l'any passat els catalans vam llegir 11 llibres de mitjana, aquesta xifra equivaldria a una despesa de com a mínim 200 euros. Segurament no es tracta d'un import prou espectacular per justificar que a Catalunya hi hagi un 40% de persones que no llegeixin mai i que per tant no comprin cap llibre, o potser només per Sant Jordi, com deia @Vadorgarbos, però sí per justificar que s'opti pel pres-tec bibliotecari o les descàrregues gratuïtes d'internet.

Avui dissabte | 21.00 H | TV Girona

K N'OPINES

Programa desenvolupat per alumnes d'institut i adreçat als interessos dels joves.

Els temes que tracta són:

Música, cultura, actualitat, joves amb idees...

... mira tots els programes del K n'opines penjats a la nostra web.

